

KRØLLEDE KARRIEREVEJE

HVORDAN STØTTER OG VEJLEDER VI BEDST DE UNGE, SÅ DE FÅR RETNING PÅ DERES UDDANNELSESVEJ? OG HVORDAN SER DET UD, NÅR UDDANNELSESVEJLEDNING ÅBNER FOR KRØLLEDE KARRIEREVEJE FREM FOR AT UDSVIKKE ÉN RETNING?

Sam Oyd.

**Kære unge, sænk skuldrene, jeres
uddannelsesvalg behøver ikke afgøre
jeres fremtid**

Kære unge menneske

Måske er du ved at vælge ungdomsuddannelse. Måske skal du vælge studie. Måske overvejer du, hvad du gerne vil arbejde med. Og måske oplever du det valg som overvældende, afgørende og skæbnesvangert; som det, der vil forme resten af dit liv.

Men der er noget, du skal vide.

Der vil ske uforudsete ting. Du vil møde mennesker, støde ind i tilfældigheder og forandre dig som menneske undervejs – og det vil sende din livsbane i en helt ny retning. Og det vil formentlig ændre den plan, du er ved at lægge lige nu.

Måske vil det betyde, at du vil skifte studie. Måske kommer du til at arbejde med noget helt andet end det, du forestiller dig i dag. Måske opdager du noget ved dig selv, i samfundet eller i en afkrog af verden, som du slet ikke kender til endnu, og som vil føre dig ad snoede veje, der slet ikke ligner den vej, du ser foran dig i dag.

Og det er helt okay.

For det uforudsete er faktisk et vilkår, når vi lægger fremtidsplaner. Også selv om det som regel netop er fremtidsplanerne, der afgør de store valg, vi tager i løbet af vores liv.

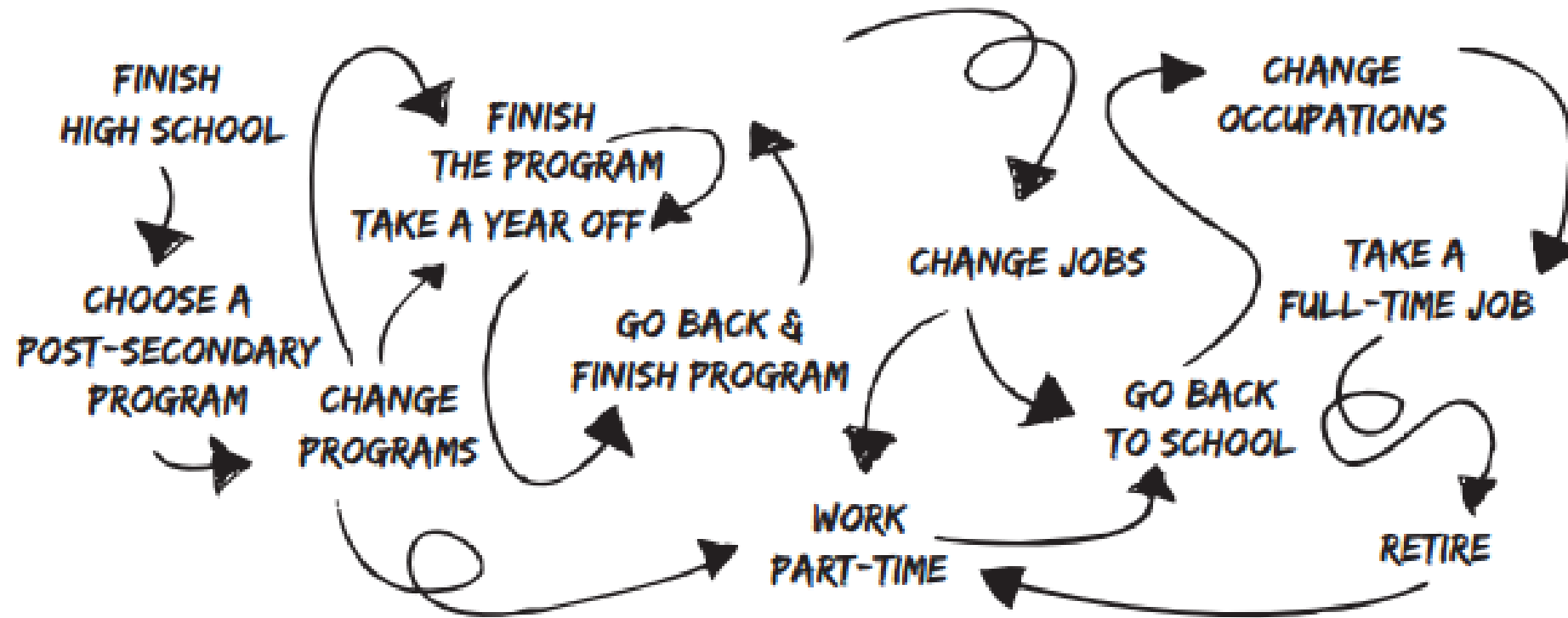

HVAD ER KARRIERE?

RIE THOMSEN

Jeg har netop læst din fine lille tænkepause om karriere færdig, og jeg er simpelthen SÅ glad. Med forskning og gode, rare, kærlige forklaringer formår du at underbygge en masse af de følelser, som jeg selv har haft de sidste mange år. Der er noget helt specielt over at føle sig set og hørt på den måde, og jeg har allerede sendt flere citater rundt til mine venner.

Kærlig hilsen
Nanna

(This is Your Life, A Career and Education Planning Guide, Government of Alberta, page 3)

HVAD FORTÆLLER VI BØRN OG UNGE?

HVAD ER MULIGHEDERNE I SKOLEN, I GYMNASIET I VEJLEDNINGEN?

Fokus på valg
Fokus på erfaring og læring

Career Education

Det obligatoriske emne Uddannelse & Job fra 1.-10. klasse
Karrierelæring i fagene i gymnasiet

*Men det er tilsyneladende svært – dem som mestrer det
har gode erfaringer og resultater*

EKSEMPLER PÅ AKTIVITETER I LÆRINGSORIENTERET UDDANNELSESVÆJLEDNING

Karrierefartællinger -
virksomhedsbesøg

En-dagspraktik på sygehuset

Jobsøgning og -interview med
virksomhed

Joblistestafet – Uddannelsesløb

Forlagt undervisning til erhvervsskole,
virksomhed eller laboratorium

Stamtræ – social baggrund

**HVORDAN VI KOMMER
TIL AT KOMMUNIKERE
OM UDDANNELSESVALG
OG KARRIERE**

**HVORDAN DET (OGSÅ) KAN
SE UD**

Almen dannelse og karrierelæring

”Det lugter af målstyring og effektiviseringsamfund. Men der er masser af fornuft i det, når man kigger nærmere efter. Eleverne kommer til at forholde sig til egne værdier og drømme. Det øger deres eksistentielle dannelse – og derudover får de en større generel viden om uddannelsessystemet,” siger Peter Kennebo.

I Aarhus er karrierelæring en del af almindannelsen

Karrierelæring kan dæmpe det præstationspres, som mange elever i gymnasiet oplever, mener vejlederne Peter Kennebo og Sofie Reimick og uddannelsesleder Anders Ølsgaard Larsen fra Aarhus Katedralskole.

Karrierelæring handler ikke kun om uddannelse og erhverv, men også om værdier og valg i livet generelt. Sådan er tilgangen til det nye reformkrav på Aarhus Katedralskole. Det har mindsket lærernes skepsis, siger vejledere og uddannelsesleder.

Almen dannelse og karrierelæring

“Jeg er glad for, at vi valgte at fordybe os i karrierelæring. For vi har lært meget. Og lad mig slå fast med det samme: Det handler ikke om at lære eleverne at komme til tops i samfundet. Karrierelæring kan - og bør - forstås meget bredere end som så”, siger rektor på Paderup gymnasium Allan Friis Clausen og uddyber:

Karrierelæring sker, når gymnasiet lader refleksioner over menneskers liv, job og karriere mere systematisk blive en del af den almene dannelse, der finder sted i undervisningen. På den måde kan man skabe anledninger for eleven til at opdage og reflektere over de enkelte fags

Karrierelæring er mødet med virkeligheden

Siden 2017 har mange undervisere kæmpet med at få kompetencerne til at indgå i den daglige undervisning. Især har karrierekompetencer, eller karrierelæring, som mange kalder det, været en svær størrelse at håndtere. Vi har talt med to gymnasier, der har knækket koden til karrierelæring.

Alene ordet *karrierelæring* kan få de fleste gymnasielærere til at stritte. Måske fordi det lyder som opskriften på, hvordan man spidser sine albuer og stryger til tops. En undersøgelse, som Gymnasieskolen foretog i februar i år, viser da også, at blot 28 procent af lærerne kan se meningen med karrierelæring.

UDDANNELSESRETNING

STX HHX HTX
HF EUX

TAGS

sysTIMES
Karrierelæring

FAG

DENGANG SAGDE ELEVERNE

- Eleverne opnår et udvidet perspektiv på job og arbejdsliv (og sig selv)
- Eleverne udvikler åbenhed/nysgerrighed
- Eleverne peger på en virkning i forhold til håb, motivation og skoletræthed
- Eleverne bliver opmærksomme på spørgsmål som: "Hvad skal du?" "Hvad vil jeg?"
- Eleverne oplever, at der er forskel på fordomme om EUD og egen oplevelse af at være på EUD, og de kan indgå i dialoger, som udfordrer fordomme om et hierarki mellem ungdomsuddannelserne.

AT FÅ EN KROG I FREMTIDEN

- men jeg er ordblind!
- matematik ser ud til at være vigtigt!

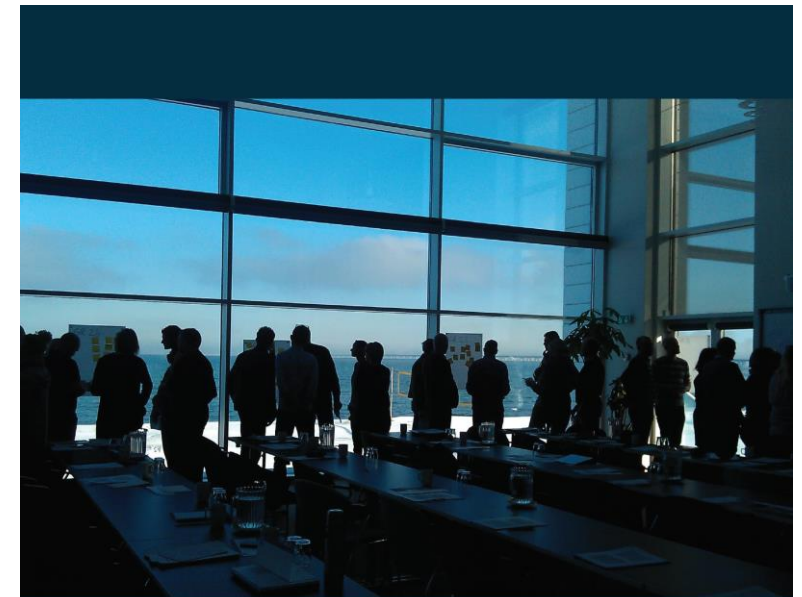
Der er muligheder for kontinuerligt at tilbyde dette – Uddannelse & job i Folkeskolen, karrierelæring i gymnasiet, karrierelæring i erhvervsuddannelserne?

LÆRINGSORIENTERET UDDANNELSESVEJLEDNING BETYDNING FOR ELEVERS UDDANNELSESMØNSTRE

Elever, som har deltaget i den læringsorienterede uddannelsesvejledning, har større sandsynlighed for at deltage i erhvervsuddannelse og uddannelse generelt.

Tendenserne til højere deltagelse i EUD og i uddannelse generelt er tydeligere for elever fra hjem, hvor familiens højeste uddannelsesniveau er afsluttet grundskole, og hvor familieindkomsten ligger under medianindkomsten blandt udsyn- og match-elevernes familier.

JESPER ERIKSEN, RIE THOMSEN
OG DAVID REIMER

UDSYN I UDSKOLINGEN
– KVANTITATIV EVALUERING
AF LÆRINGSORIENTERET
UDDANNELSESVEJLEDNING

AU

AARHUS
UNIVERSITET

RIE THOMSEN

PROFESSOR MSO I KARRIEREVEJLEDNING

* Der er ikke tale om statistisk signifikante forskelle mellem udsyn-eleverne og match-elevernes

Karrierelæring i kontekst

Meg

Kontekst

Muligheter

Begrensninger

Endring

Stabilitet

Valg

Tilfeldigheter

Tilpasning

Motstand

**HVORDAN SER
AKTIVITETERNE I
UNDERVISNINGEN
OG
VEJLEDNINGEN
UD -**

**NÅR DE BYGGER
PÅ KRØLLEDE
KARRIEREVEJE?**

FRIDAY, SEPTEMBER 29,
2023